

İDARİ PARA CEZALARININ İPTALİ İSTEMİYLE SULH CEZA HAKİMLİKLERİNDE AÇILAN DAVALARDA VEKALET ÜCRETİ SORUNU

5326 sayılı Kabahatler Kanunu'na göre idari para cezaları ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idari yaptırımlara karşı yapılacak itirazlarda sulh ceza hakimlikleri, genel görevli yargı yeri olarak belirlenmiştir. İdari yaptırım kararlarına karşı başvurulacak yargı yeri konusunda diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde sulh ceza hakimlikleri görevli yargı yeridir².

Sulh ceza hakimlikleri nezdinde idari para cezasının iptali istemiyle açılan davalarda (yapılan itirazlarda) hakimlikçe verilen karara karşı istinaf ya da temyiz kanun yolu öngörülmemiştir. Verilen karar miktar itibarıyla ya kesindir ya da diğer bir sulh ceza hakimliğine³ "itiraz" şeklinde kanun yolu incelemesine tabi olabilmektedir⁴.

Uygulamada sulh ceza hakimlikleri, idari para cezasının iptali istemiyle açılan davalarda (yapılan itirazlarda) idari para cezasının iptaline karar verip ya Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'ne uygun olarak kendisini vekil ile temsil ettiren itiraz eden taraf lehine vekalet ücretine hükmetmekte ya da ağırlıklı olarak kararda vekalet ücretiyle ilgili herhangi bir gerekçeye yer vermeksizin vekalet ücretine hükmetmemektedirler. Yine idari yaptırım iptal edildiği halde vekalet ücretine hükmedilmemesi halinde itiraz eden tarafça itiraz mercii olan sulh ceza hakimliğine itiraz edildiğinde de (kesinlik sınırının üzerindeki uyuşmazlıklarda) itiraz mercii, itirazı gerekçesiz olarak reddetmektedir.

¹ İhtisas Hukuk Ofisi – İletişim: ihtisashukuk@gmail.com

² Diğer taraftan idari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idari yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddiaları, bu işlemin iptali talebiyle birlikte idari yargı merciiinde görülecektir.

³ Sulh ceza hâkimliği kararlarına yapılan itirazların incelenmesi, o yerde birden fazla sulh ceza hâkimliğinin bulunması hâlinde, numara olarak kendisini izleyen hâkimliğe; son numaralı hâkimlik için bir numaralı hâkimliğe; ağır ceza mahkemesinin bulunmadığı yerlerde tek sulh ceza hâkimliği varsa, yargı çevresinde görev yaptığı ağır ceza mahkemesinin bulunduğu yerdeki sulh ceza hâkimliğine; ağır ceza mahkemesinin bulunduğu yerlerde tek sulh ceza hâkimliği varsa, en yakın ağır ceza mahkemesinin bulunduğu yerdeki sulh ceza hâkimliğine aittir.

⁴ Kesinlik sınırı günümüzde 3.000 TL'dir.

5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun "Yargılama giderleri" başlıklı 324. maddesinin 1. ve 2. fıkraları şöyledir: *"Harçlar ve tarifesine göre ödenmesi gereken avukatlık ücretleri ile soruşturma ve kovuşturma evrelerinde yargılamanın yürütülmesi amacıyla Devlet Hazinesinden yapılan her türlü harcamalar ve taraflarca yapılan ödemeler yargılama giderleridir. Hüküm ve kararda yargılama giderlerinin kimlere yükletileceği gösterilir."* Ayrıca madde gerekçesinde, vekil ile temsil durumunda vekâlet ücretinin kimin üzerinde bırakılacağı hususunun hükümde açıkça ve ayrıntılı olarak gösterileceği ifade edilmiştir⁵.

Avukatlık Kanunu'nun "Vekâlet ücreti" başlıklı 164. maddesinin 1. fıkrası şöyledir: *"Avukatlık ücreti, avukatın hukukî yardımının karşılığı olan meblâğı veya değeri ifade eder."*

5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun "Masrafların ve vekalet ücretinin ödenmesi" kenar başlıklı 31. maddesinin 2. fıkrası şöyledir: *"Kanun yoluna başvuru dolayısıyla oluşan bütün masraflar ve vekâlet ücreti, başvurusu veya savunması reddedilen tarafça ödenir."*

3/9/2022 tarihli ve 31942 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinin 14. maddesinin 5. fıkrası şöyledir; *"Ceza mahkemelerinde görülen tekzip, internet yayın içeriğinden çıkarma, idari para cezalarına itiraz gibi başvuruların kabulü veya ilk derece mahkemesinin kararına yapılan itiraz üzerine, ilk derece mahkemesi kararının kaldırılması halinde işin duruşmasız veya duruşmalı oluşuna göre ikinci kısım birinci bölüm 1. sıradaki iş için öngörüldüğü şekilde avukatlık ücretine hükmedilir. Ancak başvuruya konu idari para cezasının miktarı bu Tarifenin ikinci kısım birinci bölüm 1. sıradaki iş için öngörülen maktu ücretin altında ise idari para cezası kadar avukatlık ücretine hükmedilir."*

Anayasa Mahkemesi Birinci Bölümü tarafından verilen 26/2/2015 tarih ve 2013/6217 Başvuru Numaralı karar şöyledir; *"Somut olayda, başvuru kendisine uygulanan idari para cezasına karşı sulh ceza mahkemesi nezdinde itiraz etmiştir. İtirazı inceleyen sulh ceza mahkemesi, idari yaptırımını kaldırmış ancak, yargılamada kendisini vekil*

⁵ Madde gerekçesi; *"...soruşturma ve kovuşturma evrelerinde, kamu davasının gerektirdiği yargılamanın yürütülmesi amacıyla Devlet Hazinesi ve taraflarca yapılan ödemeler yargılama giderlerini oluşturur. Avukatlara, bilirkişi ve tanıklara verilen gündelik, yolluk ve ücretlerle keşif, muayene, tahlil ve posta giderleri yanında harçlar, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesine göre taraflara ödenmesi gereken avukatlık ücretleri de yargılama giderlerine dâhildir. Yargılama giderlerinin ve taraflardan birinin diğerine ödemesi gereken paranın miktarını hâkim veya mahkeme başkanı belirler. Bunların hüküm, karar ve ceza kararnamelerinde ayrıntıları ve dayanakları ile gösterilmesi, kimlere yükletildiğinin de belirtilmesi gereklidir..."*

ile temsil ettirmesine rağmen başvuru lehine vekâlet ücretine hükmetmemiştir. başvuru vekil ile temsil edildiği davayı kazanması neticesinde lehine vekâlet ücretine hükmedilmesinin gerekliliğine ilişkin yasal düzenleme ve Yargıtay içtihadının mevcut olduğu görülmektedir. Dolayısıyla, anılan kanuni düzenlemeler ve içtihat karşısında başvuru lehine vekâlet ücretine hükmedilmemesi, ilgili yasal mevzuatın lafız ve amacına açıkça aykırı olup, başvuru Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan hakkaniyete uygun yargılanma hakkının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir. Mevcut başvuruda Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan hakkaniyete uygun yargılanma hakkının ihlal edildiği tespit edilmiş olmakla, ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmak üzere kararın ilgili Mahkemesine gönderilmesine karar verilmesi gerekir. “

Anayasa Mahkemesi İkinci Bölümü tarafından verilen 20.04.2020 tarih ve 2016/4754 Başvuru Numaralı kararı ise şöyledir; “ Başvuru, ... idari gözetim kararına itiraz kabul edildiği hâlde lehe vekâlet ücretine hükmedilmemesi nedeniyle mülkiyet hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir. ... Takdir edilmeyen vekâlet ücreti nedeniyle başvurucuların içinde bulunduğu kişisel koşullara göre kendilerine ciddi anlamda zarar verdiği ve kendileri için ne denli önemli olduğu hususunda herhangi bir açıklamalarının olmadığı da gözetildiğinde önemli bir zarar olduğu kanaatine ulaşılammıştır. Açıklanan gerekçelerle Anayasa'nın yorumlanması ve uygulanması açısından önem taşımadığı gibi başvurucuların da önemli bir zarara uğramadığı sonucuna varıldığından anayasal ve kişisel önemden yoksun olduğu anlaşılan başvurunun bu kısmının diğer kabul edilebilirlik şartları yönünden incelenmeksizin kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.⁶ “

Bu karardaki karşı oy ise özetle şöyledir; “ Ödeme güçleri olmadığı için adli yardımdan yararlandırılan başvurucular açısından ödedikleri/ödeyecekleri vekalet ücretinin kendilerini zarara uğratacağı yadsınamaz bir gerçektir. Anayasal önem taşıdığı hususu da ispat gerektirmeyecek kadar açık ve bariz olan bu durumun kanıtlanmasının istenmesi ve zarar doğurmayacağına kabulü; başvurucuların mülkiyet haklarının ihlaline neden olacak mahiyette olduğundan çoğunluk görüşüne katılmadım. “

⁶ Aynı yöndeki kararlar: AYM 2. Bölüm, 15/5/2022, Başvuru No:2016/1562, AYM 2. Bölüm, 21/7/2020, Başvuru No:2016/30880, AYM 1. Bölüm, 24/10/2019, Başvuru No:2015/11553, AYM 1. Bölüm, 26/9/2019, Başvuru No:2015/9777, AYM 1. Bölüm, 31/12/2020, Başvuru No:2017/22784, AYM 1. Bölüm, 4/11/2020, Başvuru No:2016/36559, AYM 2. Bölüm, 24/3/2021, Başvuru No:2017/5849.

Yargıtay Ceza Genel Kurulu'nun 31/1/2012 tarih ve E:2011/258, K:2012/8 sayılı kararı şöyledir; *"...CMK'nun 324. maddesinde ise yargılama giderlerinin kapsamı belirlenmiştir. Harçlar ve tarifesine göre ödenmesi gereken avukatlık ücretleri ile soruşturma ve kovuşturma evrelerinde yargılamanın yürütülmesi amacıyla Devlet Hazinesinden yapılan her türlü harcamalar ve taraflarca yapılan ödemeler yargılama gideridir. Bu hükme göre, vekâlet ücretinin de yargılama gideri kapsamında bulunduğu hususunda kuşku bulunmamaktadır..."* Bu kararda; vekâlet ücretinin yargılama giderleri kapsamında olduğunu vurgulanmaktadır.

Yargıtay 11. Ceza Dairesince verilen 17/6/2014 tarih ve E:2014/11200, K.2014/11835 sayılı kararı özetle; *" vekâlet ücretinin yargılama giderlerine dâhil olmasının en önemli sonuçlarından biri, dava sonucunda vekâlet ücreti konusunda olumlu veya olumsuz bir karar verilmesi gerektiğidir. "* şeklindedir.

Yine Yargıtay 11. Ceza Dairesince verilen 7/5/2014 tarih ve E:2014/1888, K:2014/8783 sayılı kararda; *" davada haklı çıkan ve kendisini vekil ile temsil ettiren taraf lehine, vekâlet ücreti takdir edilmesinin zorunlu "* belirtilmektedir.

Görüldüğü üzere; vekâlet ücreti, yargılama giderlerinin bir parçasıdır ve vekalet ücreti konusunda kararda olumlu ya da olumsuz bir açıklama bulunmalıdır.

Yukarıda bahsettiğimiz üzere sulh ceza hakimliklerinde idari para cezasının iptali istemiyle açılan davalarda (yapılan itirazlarda) hakimlikçe verilen karara karşı istinaf ya da temyiz kanun yolu öngörülmemiştir. Ancak bu durum olağanüstü kanun yolu müracaatı olan "kanun yararına temyiz" müessesesinin işletilmesine engel değildir. Nitekim bu kapsamda Yargıtay tarafından verilen bazı kararlar şöyledir:

Yargıtay 19. Ceza Dairesi tarafından verilen 8/3/2021 tarih ve E:2019/29906, K:2021/2563 sayılı karar; *" " başvuru konu idari para cezasının miktarı Tarifenin ikinci kısım birinci bölüm 1. sıradaki iş için öngörülen maktu ücretin altında ise idari para cezası kadar avukatlık ücretine hükmedilir." yönündeki düzenlemeye aykırı olarak, muteriz lehine idari para cezası tutarını aşacak şekilde vekalet ücreti takdir edildiği anlaşılmakla Samsun 3. Sulh Ceza Hâkimliğinin 25/02/2019 tarihli ve 2018/3633 değişik iş sayılı kararının 5271 sayılı CMK'nin 309/4-d maddesi uyarınca KANUN YARARINA BOZULMASINA, hükmün*

vekalet ücreti ile ilgili kısmında yer alan “606,00 TL” ibaresi çıkartılarak, yerine “108,00 TL” yazılmasına, infazın bu miktar üzerinden yapılmasına⁷ “

Yargıtay 19. Ceza Dairesi tarafından verilen 25.06.2018 tarih ve E:2017/4079, K:2018/7627 sayılı karar; “ *başvurusu kabul edilen kabahatli lehine savunması reddedilen idare aleyhine karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi Hükümleri gereğince vekalet ücretine hükmedilmesi gerektiği gözetilerek itirazın kabulü yerine reddine karar verilmesinde isabet görülmediği gerekçesiyle 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu’nun 309. maddesi uyarınca anılan kararın kanun yararına bozulması isteminde bulunulmakla gereği görüşülüp düşünüldü; Olağanüstü kanun yolu olan ve öğretide “olağanüstü temyiz” olarak adlandırılan kanun yararına bozmanın amacı hakim veya mahkeme tarafından verilen ve istinaf veya temyiz incelemesinden geçmeksizin kesinleşen kararların Yargıtay’ca incelenmesini, buna bağlı olarak da kanunların uygulanmasında ülke sathında birliğe ulaşmak, hakim veya mahkemelerce verilen cezaya ilişkin karar veya hükümlerdeki hukuka aykırılıkları toplum ve birey açısından hukuk yararına gidermektir. Olağanüstü bir kanun yolu olan kanun yararına bozma müessesesinin konusunu oluşturabilecek kanuna aykırılık halleri, olağan kanun yolu olan temyiz nedenlerine göre dar ve kısıtlı tutulduğunda kesin hükmün otoritesi korunmuş olur. 26.10.1932 gün ve 29/12 sayılı İçtihadı Birleştirme Kararı ve bu karar esas alınmak suretiyle verilen Yargıtay Ceza Genel Kurulu ve Özel Dairelerin süreklilik arz eden kararlarında belirtildiği üzere, kabul edip etmemenin hakim veya mahkemenin takdirine bağlı olduğu istekler hakkında verilen kararlar ile kanıtların değerlendirilmesine ve şahsi hakka ilişkin kararlar kanun yararına bozma konusu olamaz. Bu açıklamalara ve yerleşik yargısal kararlara göre vekalet ücretinin şahsi hakka ilişkin olması nedeniyle bu hususta kanun yararına bozma talebinde bulunulamayacağından, yerinde görülmeyen Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının kanun yararına bozma isteminin REDDİNE⁸ “*

⁷ Aynı yöndeki kararlar: Yargıtay 19. Ceza Dairesi 08.03.2021, E:2019/29085, K:2021/2562, Yargıtay 19. Ceza Dairesi, 17.06.2020, E:2019/18921, K:2020/6991,

⁸ Aynı yöndeki kararlar: Yargıtay 19. Ceza Dairesi, 22.03.2021, E:2019/32670, K:2021/3369, Yargıtay 19. Ceza Dairesi, 11.06.2018, E:2017/4064, K:2018/7054, Yargıtay 19. Ceza Dairesi, 11.06.2018, E:2017/4076, K:2018/7053, Yargıtay 19. Ceza Dairesi, 21.05.2018, E:2017/3533, K:2018/6014, Yargıtay 19. Ceza Dairesi, 25.06.2018, E:2017/5711, K:2018/7626, Yargıtay 19. Ceza Dairesi, 25.06.2018, E:2017/4069, K:2018/7628, Yargıtay 19. Ceza Dairesi, 26.03.2018, E:2017/3284, K:2018/3415, Yargıtay 19. Ceza Dairesi, 08.03.2021 tarihli, E:2019/31361, K:2021/2575.

Yukarıdaki açıklamalar bir arada değerlendirildiğinde; itiraz eden taraf lehine vekalet ücretine hükmedilmesini sağlamak için nasıl bir yol izleyebiliriz?

Birincisi; idari para cezasının iptali istemiyle sulh ceza hakimliğine yaptığımız başvuru dilekçesinde vekalet ücreti talebimizi dile getirmekle yetinmemeli bu konuda mevzuat ve yargı kararlarına temas eden detaylı açıklamalarda bulunmalıyız. Bu husus özellikle kesinlik sınırın altında kalan yani itirazı inceleyen hakimlikçe verilecek kararın kesin olacağı uyuşmazlıklarda bir derece daha önem arz etmektedir.

İkincisi; kesinlik sınırının üzerinde kalan uyuşmazlıklarda yani itirazı inceleyen hakimlikçe verilecek kararın diğer bir sulh ceza hakimliği tarafından itirazın incelenebileceği uyuşmazlıklarda, idari para cezasını iptal edildiği halde itiraz eden lehine vekalet ücretine hükmedilmemesi halinde itiraza bakmaya yetkili ve görevli sulh ceza hakimliğine vekalet ücreti yönüyle itiraz edilmelidir. Bu itiraz dilekçesinde de vekalet ücreti talebimizi dile getirmekle yetinmemeli bu konuda mevzuat ve yargı kararlarına temas eden detaylı açıklamalarda bulunmalıyız.

Üçüncüsü; sulh ceza hakimliği tarafından vekalet ücretine hükmedilmeyerek kesinleşen kararlara karşı(bu kararlar kesinlik sınırının altında kalıp itiraza tabi olmaksızın kesinleşebileceği gibi itiraza tabi olup uyuşmazlığı itirazın inceleyen sulh ceza hakimliği tarafından verilen kararlar da kesinleşebilir.) “Kanun Yararına Temyiz” başvurusu yapılabilir⁹. Kararın kanun yararına bozulması için konunun Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı önüne taşınması, Adalet Bakanlığı’ndan istenebilir.

Dördüncüsü ise sulh ceza hakimliği tarafından vekalet ücretine hükmedilmeyerek verilen ve kesinlik sınırının altında kalan kararın yahut kesinlik sınırının üzerinde olup itirazın verilen kararın öğrenilmesinden itibaren 30 gün içerisinde Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru yapılmasıdır.

⁹ CMK’nın 309. maddesinin ilk üç fıkrası şöyledir; “ (1) Hâkim veya mahkeme tarafından verilen ve istinaf veya temyiz incelemesinden geçmeksizin kesinleşen karar veya hükmünde hukuka aykırılık bulunduğu öğrenen Adalet Bakanlığı, o karar veya hükmün Yargıtayca bozulması istemini, yasal nedenlerini belirterek Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına yazılı olarak bildirir. (2) Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, bu nedenleri aynen yazarak karar veya hükmün bozulması istemini içeren yazısını Yargıtayın ilgili ceza dairesine verir. (3) Yargıtayın ceza dairesi ileri sürülen nedenleri yerinde görürse, karar veya hükmü kanun yararına bozar. “ Yine aynı yasanın 310. maddesi şöyledir; “ (1) 309 uncu maddede belirtilen yetki, aynı maddenin dördüncü fıkrasının (d) bendindeki hâllere özgü olmak üzere ve kanun yararına olarak re’sen Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı tarafından da kullanılabilir. (2) 309 uncu madde gereğince Adalet Bakanlığı tarafından başvurulduğunda bu yetki, artık Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı tarafından kullanılamaz. “

Başvuru yolları var olmakla beraber bu yolların etkinliği-sonuç alınabilirliği ise maalesef ki yeterli değildir.

İlk olarak bir sulh ceza hakimliği tarafından idari para cezası kapsamında esasa yahut usule(ya da çalışmamıza konu vekalet ücretine) ilişkin verilen karara itirazı, yine bir sulh ceza hakimliği incelemektedir. Bu durum ise itiraz edenin, itirazın üst makam/mercii tarafından incelenmesini isteme hakkını elinden almaktadır. Nitelikli itiraz hakkı ihlali de diyebileceğimiz bu kapalı devre itiraz usulünden etkin bir sonuç çıkmamaktadır.

Kanun yararına temyiz müessesinin etkinliğine gelince; burada öncelikle ciddi bir prosedür zorluğu vardır. Bir kararın kanun yararına bozma istemiyle Yargıtay'ın ilgili dairesi önüne gelebilmesi için ya Adalet Bakanlığının başvurusu üzerine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından kanun yararına temyiz müracaatı yapılmalı ya da Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından resen bu müracaat yapılmalıdır. Görüldüğü üzere, itiraz eden tarafından bir sulh ceza hakimliği kararını doğrudan kanun yararına bozma istemiyle Yargıtay'ın ilgili dairesi önüne götürme hakkı yoktur.

Bir an için sulh ceza hakimliği kararının kanun yararına bozma istemiyle Yargıtay'ın ilgili dairesi önüne geldiğini düşündüğümüzde maalesef ki Yargıtay'ın güncel kararları, "yalnızca hatalı hesaplanan vekalet ücretinin düzeltilmesine ilişkin olup" vekalet ücretine hükmedilmediğinden kanun yararına temyiz edilen kararlar itiraz eden lehine değildir. Her ne kadar Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından kanun yararına temyiz taleplerinde açıkça; " *Anayasa Mahkemesinin 26/02/2015 tarihli ve 2013/6217 başvuru sayılı kararında da yer alan "Kanuni düzenlemeler ve içtihat karşısında başvuru lehine vekâlet ücretine hükmedilmemesi, ilgili yasal mevzuatın lafız ve amacına açıkça aykırı olup, başvuru Anayasanın 36. maddesinde güvence altına alınan hakkaniyete uygun yargılanma hakkının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir."* şeklindeki açıklama, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 31/2. maddesinde yer aln, "Kanun yoluna başvuru dolayısıyla oluşan bütün masraflar ve vekâlet ücreti, başvurusu veya savunması reddedilen tarafça ödenir." biçimindeki düzenleme gereğince, başvurusu kabul edilen kabahatli lehine savunması reddedilen idare aleyhine karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi Hükümleri gereğince vekâlet ücretine hükmedilmesi gerektiğinin gözetilmemesi¹⁰ " şeklinde açıklamalara yer verilse de Yargıtay 19. Ceza Dairesi,

¹⁰ Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının 27/09/2019 gün ve KYB-2019-92914 sayılı ihbarnamesi.

22.03.2021 tarih ve E:2019/32670, K:2021/3369 sayılı kararında yer alan; “ *Olağanüstü bir kanun yolu olan kanun yararına bozma müessesesinin konusunu oluşturabilecek kanuna aykırılık halleri, olağan kanun yolu olan temyiz nedenlerine göre dar ve kısıtlı tutulduğunda kesin hükmün otoritesi korunmuş olur. 26.10.1932 gün ve 29/12 sayılı İçtihadı Birleştirme Kararı ve bu karar esas alınmak suretiyle verilen Yargıtay Ceza Genel Kurulu ve Özel Dairelerin süreklilik arz eden kararlarında belirtildiği üzere, kabul edip etmemenin hakim veya mahkemenin takdirine bağlı olduğu istekler hakkında verilen kararlar ile kanıtların değerlendirilmesine ve şahsi hakka ilişkin kararlar kanun yararına bozma konusu olamaz. Bu açıklamalara ve yerleşik yargısal kararlara göre (Yargıtay 1. CD’nin 05/11/2008 tarih ve 2008/9091-7078 E.K; 3. CD’nin 14/11/2007 tarih ve 2007/12330-8319 E.K; 11. CD’nin 27/02/2013 tarih ve 2012/28035 E., 2013/3196 K. ve 12. CD’nin 27/12/2012 tarih ve 2012/21561-28771 E.K sayılı kararları) vekalet ücretinin şahsi hakka ilişkin olması nedeniyle bu hususta kanun yararına bozma talebinde bulunulamayacağı* “ gerekçesiyle bu tür başvuruları reddetmektedir. Dolayısıyla kanun yararına temyiz başvurusunun etkin/sonuç alınabilir bir yol olduğunu söyleyemiyoruz.

Son olarak Anayasa Mahkemesine yapılacak bireysel başvurunun sonuç alınabilir olup olmadığından bahsetmek istiyoruz. Burada temas etmemiz gereken en önemli husus; “ anayasal ve kişisel öneme sahip başvuru” kriteridir. Anayasal ve kişisel önemden yoksun olma kriterine ilişkin genel ilkeler Anayasa Mahkemesince 1/12/2016 tarih ve 2014/2293 Bireysel Başvuru numaralı kararda incelenmiştir¹¹. Buna göre; Anayasa Mahkemesi, başvuru konusu sulh ceza hakimliği kararında itiraz eden lehine vekalet ücretine hükmedilmemesinin başvurucuya ciddi anlamda nasıl bir zarar verdiği ve kendisi için ne denli önemli olduğu hususunda başvurucunun inandırıcı bir açıklamasını beklemektedir. Aksi halde bireysel başvuruyu kabul edilemez bulmaktadır. Sulh ceza hakimlikleri tarafından hükmedilmesi beklenen vekalet ücretinin çok yüksek olmadığı da gözetildiğinde Anayasa Mahkemesi tarafından bu tür bireysel başvurularda; anayasal ve kişisel öneme sahip olmama nedeniyle kabul edilemezlik kararı verilmesi muhtemeldir.

Sonuç olarak; uygulamanın mahkemeye erişim ve adil yargılanma hakkına uygun olmadığı açıktır.

Av. Gamze ÇELİKKOL

¹¹ Böyle bir kriterin getirilişindeki asıl amacın Anayasa Mahkemesi’ne yapılacak başvuru sayısını azaltmak yahut bu tür başvuruları esastan incelemekten kaçınmak olduğu bilinmektedir.